

Vuilniszakkenproblematiek. Geloofwaardige verklaring appellante waardoor aannemelijk is dat zij niet degene is geweest die de afvalstoffen verkeerd he...

ABRVs 10-02-2021, ECLI:NL:RVS:2021:266, m.nt. C.M.M. van Mil

Instantie

Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

Datum

10 februari 2021

Magistraten

Mr. F.C.M.A. Michiels

Zaaknummer

202005616/1/R4

Noot

C.M.M. van Mil

Folio weergave

[Download gedrukte versie \(PDF\)](#)

JCDI

JCDI:ADS270009:1

Vakgebied(en)

Bestuursrecht algemeen / Handhaving algemeen

Bestuursrecht algemeen (V)

Brondocumenten

ECLI:NL:RVS:2021:266, Uitspraak, Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, 10-02-2021

Wetgang

(Art. 5:31 lid 1 Awb)

Essentie

Vuilniszakkenproblematiek. Geloofwaardige verklaring appellante waardoor aannemelijk is dat zij niet degene is geweest die de afvalstoffen verkeerd heeft aangeboden.

Samenvatting

Door het adreslabel is de doos tot appellante te herleiden. Dit betekent dat het college mag aannemen dat zij de overtreder is, tenzij zij aannemelijk maakt dat zij niet degene is geweest die de doos verkeerd heeft aangeboden. Naar het oordeel van de Afdeling heeft appellante dat in dit geval aannemelijk gemaakt. Met de door haar overgelegde verklaring van de kok van de Albert Heijn heeft zij onderbouwd dat zij drie jongetjes heeft aangesproken op het bij de Marimbahal achterlaten van een doos die zij uit de container hadden gehaald en dat de jongetjes daarop toegaven dat zij dat hadden gedaan. Het college heeft zich ter zitting op het standpunt gesteld dat uit deze verklaring slechts direct volgt dat er een gesprek tussen appellante en de jongetjes heeft plaatsgevonden, maar niet dat appellante de aangetroffen doos in de container heeft gedaan en de jongetjes hem eruit hebben gehaald. Hoewel dit standpunt van het college juist is, volgt uit de omstandigheid dat appellante de jongetjes heeft aangesproken en uit het verloop van het gesprek volgens de overgelegde verklaring, dat de jongetjes een door appellante weggegooid doos uit de papiercontainer hebben gehaald. Ter zitting is vastgesteld dat het weliswaar lastig, maar niet onmogelijk is om een platgemaakte doos uit de papiercontainer te halen wanneer deze al vrij vol zit. Daarbij heeft appellante een zeer gedetailleerde, consistente en logische verklaring gegeven van wat er volgens haar op 27 mei 2020 is gebeurd, voordat haar doos die avond door de toezichthouder is aangetroffen onder de brandtrap bij de Marimbahal. Met deze verklaring, die zij heeft onderbouwd met een schriftelijke verklaring van een derde, heeft appellante aannemelijk gemaakt dat zij niet degene is geweest die de doos onder de brandtrap heeft achtergelaten, maar dat de drie daar spelende jongetjes dat hadden gedaan. De omstandigheid dat appellante zich inzet voor een schone stad, wat zij heeft onderbouwd met het overzicht het grote aantal door haar ingediende meldingen en de schoonmaakactie in mei 2018 die zij heeft georganiseerd, betekent op zichzelf niet dat appellante niet degene kan zijn geweest die de aangetroffen doos verkeerd heeft aangeboden. Deze omstandigheid draagt echter wel bij aan de geloofwaardigheid van haar verklaringen dat

zij is doorgereden naar het Waldhoornplein omdat de papiercontainer op de Klaroenstraat vol was, dat zij haar afval niet aan de spelende jongetjes heeft geven, dat zij hen heeft gevraagd om na het spelen hun rommel op te ruimen en dat zij hen later heeft aangesproken op het achterlaten van het karton onder de brandtrap. Gelet op het voorgaande heeft het college appellante ten onrechte als overtreder aangemerkt in het primaire besluit van 2 juni 2020 en heeft het dit besluit ten onrechte niet herroepen bij het besluit op bezwaar van 4 september 2020.

Partij(en)

[appellante], wonend te Rijswijk,
en
het college van burgemeester en wethouders van Rijswijk,
verweerder.

Uitspraak

Procesverloop

Bij besluit van 2 juni 2020 heeft het college zijn beslissing om op 27 mei 2020 spoedeisende bestuursdwang toe te passen wegens het in strijd met de Afvalstoffenverordening voor de gemeente Rijswijk 2011 aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen, op schrift gesteld. Daarbij heeft het college vermeld dat de kosten van de toepassing van bestuursdwang, te weten € 159,05, voor rekening van [appellante] komen.

Bij besluit van 4 september 2020 heeft het college het door [appellante] hiertegen gemaakte bezwaar ongegrond verklaard. Tegen dit besluit heeft [appellante] beroep ingesteld.

Het college heeft een verweerschrift ingediend.

[appellante] heeft nadere stukken ingediend.

De Afdeling heeft de zaak ter zitting behandeld op 21 januari 2021, waar het college, vertegenwoordigd door J.J. van Raalte, is verschenen. [appellante] heeft via een videoverbinding aan de zitting deelgenomen.

Overwegingen

1.

De toepassing van spoedeisende bestuursdwang heeft bestaan uit het verwijderen van een platgemaakte doos die op 27 mei 2020 is aangetroffen onder een stalen trap aan het Waldhoornplein, ter hoogte van de Marimbahal, in Rijswijk. Het college is ervan uitgegaan dat [appellante] de doos verkeerd heeft aangeboden, omdat haar naam en adres op het adreslabel op de doos staan.

2.

[appellante] betwist niet dat de doos van haar afkomstig is, maar stelt dat zij de doos in de nabij gelegen papiercontainer heeft gedaan. Zij stelt dat de papiercontainer op de Klaroenstraat vol was, waarom ze is doorgereden naar het Waldhoornplein. Volgens haar waren daar drie jongetjes, van ongeveer 9 of 10 jaar oud, aan het spelen die vroegen of ze haar afval mochten hebben om een huisje mee te bouwen bij de brandtrap, waarop ze al laminaat en een matras hadden gelegd. [appellante] stelt dat ze haar afval niet aan hen heeft gegeven en dat ze hen heeft gevraagd om de andere dingen weer op te ruimen nadat ze klaar waren met spelen. Toen zij wegreed, zag ze dat de jongens in de container zochten naar spullen voor hun huisje. Zij gaat ervan uit dat de jongens haar doos uit de container hebben gehaald.

In haar nadere stuk van 10 januari 2021 stelt [appellante] dat zij op 9 januari 2021 de jongens die haar doos uit de container hadden gehaald, bij de Albert Heijn zag staan en hen heeft aangesproken om uit te leggen dat ze met hun speelgedrag anderen in de problemen brengen. Ter zitting heeft zij hierbij toegelicht dat zij schooljuf is geweest. Volgens haar gaven de jongens toe dat ze de doos uit de container hadden gehaald en dat ze daar van alles in hadden gestopt, maar dat de doos de volgende dag weg was. Volgens haar hebben de jongens zich vervolgens verontschuldigd. [appellante] heeft hierbij een verklaring overgelegd van de kok van de Albert Heijn, waarin hij verklaart dat hij van het gesprek tussen [appellante] en de jongens heeft opgevangen dat [appellante] de jongens aansprak op het bij de Marimbahal achterlaten van onder meer een doos die ze uit de container hadden gehaald, dat de jongens zich daarvoor verontschuldigten en dat zij toegaven dat zij de doos daar hadden achtergelaten.

[appellante] stelt verder dat zij iemand is die zich inzet voor een schone stad. Zij maakt regelmatig melding van zwerfvuil en bijplaatsingen bij containers en heeft in 2018 een opruimactie in de wijk georganiseerd. Bij haar beroepschrift heeft zij een overzicht gevoegd van het grote aantal meldingen dat zij begin 2020 heeft ingediend via de apps "Mijn Gemeente" en

"Buiten Beter" en van de bevestiging van de gemeente van haar aanvraag voor de schoonaanhanger voor de schoonmaakactie in mei 2018.

2.1.

Volgens vaste rechtspraak van de Afdeling mag ervan worden uitgegaan dat de persoon tot wie de aangetroffen afvalstoffen kunnen worden herleid, ook de overtreder is, tenzij de betrokkene het tegendeel aannemelijk maakt. Zie voor een uiteenzetting van deze rechtspraak de uitspraak van 18 juli 2018, ECLI:NL:RVS:2018:2432.

2.2.

Door het adreslabel is de doos tot [appellante] te herleiden. Dit betekent dat het college mag aannemen dat zij de overtreder is, tenzij zij aannemelijk maakt dat zij niet degene is geweest die de doos verkeerd heeft aangeboden. Naar het oordeel van de Afdeling heeft [appellante] dat in dit geval aannemelijk gemaakt. Met de door haar overgelegde verklaring van de kok van de Albert Heijn heeft zij onderbouwd dat zij drie jongetjes heeft aangesproken op het bij de Marimbahal achterlaten van een doos die zij uit de container hadden gehaald en dat de jongetjes daarop toegaven dat zij dat hadden gedaan. Het college heeft zich ter zitting op het standpunt gesteld dat uit deze verklaring slechts direct volgt dat er een gesprek tussen [appellante] en de jongetjes heeft plaatsgevonden, maar niet dat [appellante] de aangetroffen doos in de container heeft gedaan en de jongetjes hem eruit hebben gehaald. Hoewel dit standpunt van het college juist is, volgt uit de omstandigheid dat [appellante] de jongetjes heeft aangesproken en uit het verloop van het gesprek volgens de overgelegde verklaring, dat de jongetjes een door [appellante] weggegooid doos uit de papiercontainer hebben gehaald. Ter zitting is vastgesteld dat het weliswaar lastig, maar niet onmogelijk is om een platgemaakte doos uit de papiercontainer te halen wanneer deze al vrij vol zit. Daarbij heeft [appellante] een zeer gedetailleerde, consistente en logische verklaring gegeven van wat er volgens haar op 27 mei 2020 is gebeurd, voordat haar doos die avond door de toezichthouder is aangetroffen onder de brandtrap bij de Marimbahal. Met deze verklaring, die zij heeft onderbouwd met een schriftelijke verklaring van een derde, heeft [appellante] aannemelijk gemaakt dat zij niet degene is geweest die de doos onder de brandtrap heeft achtergelaten, maar dat de drie daar spelende jongetjes dat hadden gedaan.

De omstandigheid dat [appellante] zich inzet voor een schone stad, wat zij heeft onderbouwd met het overzicht het grote aantal door haar ingediende meldingen en de schoonmaakactie in mei 2018 die zij heeft georganiseerd, betekent op zichzelf niet dat [appellante] niet degene kan zijn geweest die de aangetroffen doos verkeerd heeft aangeboden. Deze omstandigheid draagt echter wel bij aan de geloofwaardigheid van haar verklaringen dat zij is doorgereden naar het Waldhoornplein omdat de papiercontainer op de Klaroenstraat vol was, dat zij haar afval niet aan de spelende jongetjes heeft geven, dat zij hen heeft gevraagd om na het spelen hun rommel op te ruimen en dat zij hen later heeft aangesproken op het achterlaten van het karton onder de brandtrap.

Gelet op het voorgaande heeft het college [appellante] ten onrechte als overtreder aangemerkt in het primaire besluit van 2 juni 2020 en heeft het dit besluit ten onrechte niet herroepen bij het besluit op bezwaar van 4 september 2020.

Het betoog slaagt.

3.

Het beroep is gegrond. Het besluit van 4 september 2020 moet worden vernietigd. De Afdeling zal zelf in de zaak voorzien door het primaire besluit van 2 juni 2020 te herroepen en te bepalen dat deze uitspraak in de plaats treedt van het vernietigde besluit. Dit heeft tot gevolg dat als [appellante] het bedrag van € 159,05 al heeft betaald, de gemeente dit bedrag zal moeten terugbetalen.

4.

Van proceskosten die voor vergoeding in aanmerking komen, is niet gebleken. De door [appellante] geclaimde kosten voor postzegels en het verzenden van aangetekende brieven vallen niet onder de in artikel 1 van het Besluit proceskosten bestuursrecht vermelde kosten en komen daarom niet voor vergoeding in aanmerking.

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State:

- I. verklaart het beroep gegrond;
- II. vernietigt het besluit van het college van burgemeester en wethouders van Rijswijk van 4 september 2020, kenmerk 20.073567 / BZW.1.20.0232.01;
- III. herroept het besluit van 2 juni 2020, kenmerk 20.047132;
- IV. bepaalt dat deze uitspraak in de plaats treedt van het vernietigde besluit;
- V. gelast dat het college van burgemeester en wethouders van Rijswijk aan [appellante] het door haar voor de behandeling van het beroep betaalde griffierecht ten bedrage van € 48,00 (zegge: achtenveertig euro) vergoedt.

Noot

Auteur: C.M.M. van Milr¹

Noot

1.

De hierboven opgenomen uitspraak is er één van vier interessante uitspraken die op 10 februari 2021 door de Afdeling zijn gewezen met betrekking tot spoedeisende bestuursdwang wegens het in strijd met de Afvalstoffenverordening (van vier verschillende gemeentes) aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen. In alle vier de gevallen weet de appellant(e) in kwestie aannemelijk te maken dat hij of zij niet degene is geweest die de afvalstoffen verkeerd heeft aangeboden. Interessant aan de hierboven opgenomen uitspraak is dat ook de achtergrond van appellante, namelijk dat zij zich inzet voor een schone stad, wordt meegewogen in de geloofwaardigheid van haar verklaringen.

2.

Volgens vaste jurisprudentie zal in de regel mogen worden aangenomen dat de persoon tot wie de aangetroffen afvalstoffen kunnen worden herleid, ook de overtreder is. Dit geldt echter niet voor personen voor wie het op grond van door hen geleverd tegenbewijs niet aannemelijk is dat zij het te handhaven voorschrift daadwerkelijk hebben geschonden (zie o.a. ABRvS 1 juni 2005, ECLI:NL:RVS:2005:AT6561, AB 2005/247; ABRvS 17 september 2008, ECLI:NL:RVS:2008:BF0965; ABRvS 18 juli 2018, ECLI:NL:RVS:2018:2432; ABRvS 3 juni 2020, ECLI:NL:RVS:2020:1320, BR 2020/74; ABRvS 3 juni 2020, ECLI:NL:RVS:2020:1321, BR 2020/75). Ofwel, de persoon tot wie de afvalstoffen zijn te herleiden (door middel van adresgegevens in, aan of op het afval) wordt als overtreder aangemerkt, tenzij deze vermeende overtreder het tegendeel aannemelijk maakt. Dat laatste is de appellanten in alle vier de zaken van 10 februari 2021 gelukt.

3.

In de hier opgenomen zaak die speelde in de gemeente Rijswijk, ging het om een platgemaakte doos die op grond van het adreslabel tot appellante was te herleiden. Appellante stelt dat zij de doos in de nabij gelegen papiercontainer heeft gedaan. Daar waren drie jongetjes aan het spelen die van het afval een huisje wilden bouwen. Appellante gaat ervan uit dat de jongetjes haar doos uit de container hebben gehaald. Zij zou de jongetjes toen ze hen tegenkwam bij de Albert Heijn vervolgens hebben uitgelegd dat ze met hun speelgedrag anderen in de problemen brengen. Verder heeft zij nog toegelicht dat zij schooljuf is geweest. Appellante heeft bovendien een verklaring overgelegd van de kok van de Albert Heijn, waarin hij verklaart dat hij het gesprek heeft opgevangen waarin de jongetjes toegaven dat zij de doos daar hadden achtergelaten. Voorts heeft appellante uitgelegd dat zij zich inzet voor een schone stad. Dit is onderbouwd met een overzicht van door haar ingediende meldingen en een door haar georganiseerde schoonmaakactie. De Afdeling overweegt terecht dat dit op zichzelf niet betekent dat zij niet degene kan zijn geweest die de aangetroffen doos verkeerd heeft aangeboden, maar dit draagt wel bij aan de geloofwaardigheid van haar verklaringen ten aanzien van de verkeerd geplaatste doos (r.o. 2.2). Appellante is volgens de Afdeling dan ook ten onrechte als overtreder aangemerkt.

4.

In de zaak die speelde in de gemeente Den Haag (ABRvS 10 februari 2021, ECLI:NL:RVS:2021:264) ging het om een doos met adreslabel die op straat is aangetroffen nabij de ingang van het appartementencomplex van appellante, op een plek waar gewoonlijk de rolcontainers van het appartementencomplex ter inzameling worden aangeboden, één dag na de wekelijkse inzameldag. Het college heeft toegelicht dat bij het legen van deze rolcontainers ook afval naast de rolcontainers wordt meegenomen. Appellante stelde dat als er in de containerruimte afval naast de rolcontainers is geplaatst, de schoonmakers dit alsnog erin doen wanneer zij de rolcontainers ter inzameling aanbieden. Als appellante de doos op straat zou hebben gezet, dan zou zij dat moeten hebben gedaan op woensdag naast de rolcontainers die nog buiten stonden maar al wel geleegd waren of later op woensdag of donderdag toen de kort daarvoor geleegde rolcontainers weer in de containerruimte stonden. Hoewel het niet is uitgesloten dat zij dat heeft gedaan, valt niet in te zien waarom zij in dat geval de doos op straat zou zetten, terwijl zij hem kwijt kon in één van de kort daarvoor geleegde rolcontainers. Onder deze omstandigheden acht de Afdeling het dan ook "aannemelijker" dat appellante de doos heeft weggegooid in één van de rolcontainers en dat er bij de inzameling van de rolcontainers iets is gebeurd waardoor de doos op straat is achtergebleven, dan de aanneme van het college dat appellante de doos zelf op straat heeft gezet (r.o. 2.2.).

5.

In de zaak zie speelde in de gemeente Brunssum (ABRvS 10 februari 2021, ECLI:NL:RVS:2021:268) had appellant een doos op de juiste wijze aangeboden, namelijk vroeg in de ochtend dat het oud papier werd ingezameld. De Afdeling acht het

aannemelijk dat hij dat heeft gedaan, aangezien hij geen enkele reden had om de doos achter te laten op ruim 100 m afstand van zijn woning, terwijl hij hem aan de straat voor zijn woning op juiste wijze kon aanbieden. De feitelijke gang van zaken zoals door appelland geschetst, wordt ondersteund door foto's bij het controlerapport. De Afdeling acht het daarom "aannemelijker" dat appelland de kartonnen doos met papierafval (waaronder een medicijndoosje met adresetiket) op juiste wijze aan de straat voor zijn woning heeft aangeboden en dat de doos vervolgens door een ander voorval naast het fietspad terecht is gekomen, dan dat hij zelf de doos daar heeft achtergelaten (r.o. 2.2.).

6.

Ten aanzien van de afstand tussen de woning van de appelland en de aangetroffen afvalstoffen wordt in eerdere rechtspraak als hoofdregel gehanteerd dat afstand op zichzelf weliswaar onvoldoende is, maar dat dit er niet aan afdoet dat aan die afstand in samenhang met andere omstandigheden betekenis kan toekomen bij de vraag of degene tot wie de afvalstoffen herleidbaar zijn als overtreder kan worden aangemerkt (o.a. ABRvS 28 oktober 2015, ECLI:NL:RVS:2015:3275, AB 2015/431; ABRvS 27 juni 2018, ECLI:NL:RVS:2018:2130, AB 2018/434). Ook in het hiervoor genoemde geval in Brunssum, waar de afstand slechts 100 m betrof, gaat het om een combinatie van het buiten zetten van het oud papier (op de juiste tijd en op de juiste wijze) in combinatie met de afstand. Het lijkt immers heel logisch dat appelland niet meer dan 100 m een fietspad op zal lopen om zich van zijn oud papier te ontdoen, maar dat hij zijn oud papier gewoon op de inzamelingsdag voor zijn eigen voordeur zet.

7.

Tot slot ABRvS 10 februari 2021, ECLI:NL:RVS:2021:278. Deze zaak speelde zich af in de gemeente Utrechtse Heuvelrug. Het ging hier om een container die zich vlak voor het huis van appelland bevond. Appelland heeft foto's overgelegd waaruit bleek dat hij vanuit zijn woning vrij zicht heeft op de container die op enkele meters afstand van zijn raam staat. Gelet op zijn uitzicht is het aannemelijk dat hij hinder ondervindt van afval rondom de container. Daarbij acht de Afdeling het vanwege de grote hoeveelheid afval rond de container aannemelijk dat deze op dat moment niet goed functioneerde. Daardoor is het niet onaannemelijk dat appelland zijn huisvuilzak op juiste wijze in de container heeft geplaatst, maar dat deze niet naar beneden is gevallen. Voorts heeft appelland een verklaring van zijn huishoudelijke hulp overgelegd, waarmee hij heeft onderbouwd dat het in de praktijk voorkomt dat huisvuil in het vak van de container achterblijft en hier vervolgens weer uit wordt gehaald door een volgende gebruiker die zijn eigen huisvuil kwijt wil in de container. Ook in deze zaak gaat het om een combinatie van een logische verklaring onderbouwd met stukken (foto's en een verklaring van een derde) op basis waarvan de Afdeling oordeelt dat appelland ten onrechte als overtreder is aangemerkt.

8.

Uit de hiervoor besproken reeks zaken van 10 februari 2021 blijkt maar weer dat een appelland met een logisch en plausibel verhaal aannemelijk kan maken dat hij of zij geen overtreder is. Eerder merkte ik in het kader van de 'vuilniszakkenjurisprudentie' al op dat aannemelijk maken (dus) echt wat anders is dan bewijzen (zie mijn annotatie bij ABRvS 27 juni 2018, ECLI:NL:RVS:2018:2130, AB 2018/434). Echt harde bewijzen zijn immers in geen van de hiervoor besproken zaken uit 10 februari 2021 voorhanden. Daarbij moet wel de kanttekening worden geplaatst dat niet ieder 'zielig verhaal' de aannemelijkheidstoets van de Afdeling passeert (zie bijvoorbeeld ABRvS 8 april 2009, ECLI:NL:RVS:2009:BI0438, AB 2009/291 en ABRvS 10 december 2014, ECLI:NL:RVS:2014:4504). Zoals de Afdeling het treffend zegt in de uitspraken van 10 februari 2021 ten aanzien van Den Haag, Brunssum en Utrechtse Heuvelrug is het (met ondersteunende documentatie gemotiveerde) verhaal van de appellanden dat zij de betreffende afvalstoffen niet zelf op onjuiste wijze hebben aangeboden echter wel "aannemelijker" dan de stelling van de respectievelijke verweerders dat appellanden dit wel (zelf) zouden hebben gedaan.

Voetnoten

[1]

Chantal van Mil is advocaat bij Hekkelman Advocaten N.V.